

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W KATOWICACH**

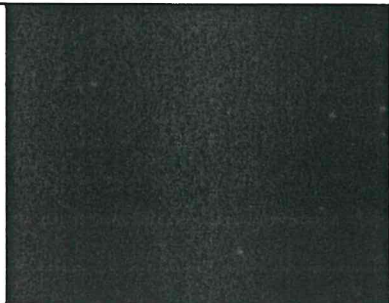
Katowice, 4 października 2023 roku

UNP:2401-23-218401

Sprawa: Kontrola w trybie zwykłym

Nr: sprawy: 2401-IWW1.0921.12.2023.21

Kontakt:

Barbara Kwiatkowska

Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Rybniku

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli przeprowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), w trybie zwykłym.

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Urząd Skarbowy w Rybniku
ul. Armii Krajowej 3
44-200 Rybnik

Kierownik kontrolowanej jednostki

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku – Barbara Kwiatkowska.

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących

Na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w dniu 29.06.2023 r. nr 2401-IWW1.0921.12.2022.3 kontrolę przeprowadzili pracownicy Pierwszego Działu Kontroli Wewnętrznej (IWW1):

- [Redacted]
- [Redacted]

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 3 lipca 2023 r. do 24 lipca 2023 r.

Kontrolę zarejestrowano w książce kontroli pod numerem 1/2023 r.

Krajowa Administracja
Skarbowa

e-mail: kancelaria.ias.katowice@mf.gov.pl • www.slaskie.kas.gov.pl
Izba Administracji Skarbowej w Katowicach, ul. Damrota 25, 40-022 Katowice

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Tematyka kontroli: Zasadność i terminowość zwrotów w powiązaniu z prawidłowym wykorzystaniem znacznika STOP AZ.

Okres objęty kontrolą: od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Badaniem zostały objęte również procedury, zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, które miały związek z przedmiotem kontroli.

I. USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

Użyte w niniejszym projekcie wystąpienia pokontrolnego skróty oznaczają:

- Dyrektor Izby/DIAS – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach;
- NUS – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku;
- Urząd / Urząd Skarbowy – Urząd Skarbowy w Rybniku;
- SKA-1 - Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających;
- SKA-2 - Drugi Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających;
- SKI – Referat Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej;
- SER – Dział Rachunkowości;
- SWW – Dział Wsparcia;
- BD flaga – oznaczenie błędnej deklaracji w Poltax2BPlus;
- CKK – Centralna Karta Kontowa Poltax2BPlus;
- VAT – podatek od towarów i usług (ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 931 ze zm);
- PIT – podatek dochodowy od osób fizycznych ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U z 2022 r., poz. 2647 ze zm.);
- TW - tytuł wykonawczy;
- WNS-ZN – dokument techniczny w PoltaxPlus– zwrot nadpłaty na podany adres/rachunek;
- AUTO_ZWROT – projekt obejmujący automatyczne badanie (weryfikację) zasadności zwrotów/nadpłat i ich realizację;
- poziom III – jeden z poziomów automatycznego, centralnego badania zasadności zwrotów VAT (AUTO_ZWROT);
- APN – znacznik na poziomie III, dla deklaracji zweryfikowanych negatywnie na pierwszym kryterium z tego poziomu;
- STOP AZ – znacznik w Poltax2BPlus, blokujący realizację zwrotu/nadpłaty w procesie AUTO_ZWROT;
- O.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.);
- BPS – Baza Podmiotów Szczególnych.

1. Informacje ogólne

W okresie kontrolowanym nadzór nad prawidłowym działaniem Urzędu Skarbowego sprawowała:

- Pani [REDACTED] - Naczelnik Urzędu Skarbowego w [REDACTED] – od 16.09.2021 r. do nadal.

W Urzędzie obowiązywał Regulamin organizacyjny nadany przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach Zarządzeniami:

- nr 89/2019 z dnia 30 października 2019 r. ze zm. - od 1.11.2019 r. do 22.02.2022 r.,
- nr 28/2022 z dnia 23 lutego 2022 r. ze zm. – od 23.02.2022 r. do nadal.

Zgodnie z zapisami w Regulaminie organizacyjnym do zadań niżej wymienionych komórek należało m.in:

- 1) Pierwszego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających:
 - dokonywanie czynności sprawdzających,
- 2) Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających:
 - badanie zasadności zwrotów podatków,
- 3) Referatu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej:
 - prowadzenie analizy ryzyka podmiotów rejestrujących się,
- 4) Działu Rachunkowości:
 - dokonywanie rozliczeń z tytułu wpłat, nadpłat, zaległości oraz zwrotów podatków, opłat i ceł oraz wydawanie postanowień w tym zakresie.

Nadzór w kontrolowanym okresie sprawowali:

SKA-1/SKA-2/SKI

- Pani [REDACTED] – Naczelnik Urzędu Skarbowego do 6.03.2022 r. i od 1.06.2023 r. do nadal,
- Pani [REDACTED] – Zastępca Naczelnika ds. Kontroli od 7.03.2022 r. do 15.05.2023r.
- Pani [REDACTED] – Zastępca Naczelnika ds. Kontroli od 24.05.2023 r. do 31.05.2023 r.
- Pani [REDACTED] – Kierownik Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających do 28.02.2022 r.,
- Pani [REDACTED] – Kierownik Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających od 4.03.2022 r. do nadal.
- Pani [REDACTED] - Kierownik Pierwszego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających do nadal,
- Pani [REDACTED] Kierownik Referatu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej do 16.04.2023 r.
- Pani [REDACTED] p.o. Kierownik Referatu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej od 1.05.2023 r. do nadal.

Zgodnie z § 29 ust. 4 Regulaminu organizacyjnego US w Rybniku stanowiącego załącznik do Zarządzenia DIAS nr 28/2022 z 23.02.2022 r. „Nieobecnego Zastępcę zastępuje drugi z Zastępców (...)” oraz § 29 ust. 7 „Kierowników komórek organizacyjnych w czasie nieobecności zastępuje osoba posiadające takie uprawnienie wynikające z zakresu czynności służbowych (...)”.

SER:

- Pani [REDACTED] - Zastępca Naczelnika ds. Poboru i Egzekucji do 6.03.2022 r.,
- Pani [REDACTED] – Naczelnik Urzędu Skarbowego od 7.03.2022 r. do 31.05.2023 r.
- Pani [REDACTED] – Zastępca Naczelnika ds. Poboru i Egzekucji od 1.06.2023 r. do nadal,
- Pani [REDACTED] Kierownik Działu Rachunkowości od 1.01.2022 r. do nadal.

(dowód: akta kontroli str. 18/45-46)

W okresie objętym kontrolą na działania podejmowane wobec zwrotów/nadpłat miały wpływ obowiązujące regulacje prawa wewnętrznego:

- decyzja Nr 11/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku z 10 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym lub podatku naliczonego wykazanego w deklaracjach dla podatku od towarów i usług i ich korektach składanych przez podatników podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym w Rybniku;
- decyzja Nr 8/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rybniku z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie realizacji zwrotów nadpłat i zwrotów podatku w celu zapobiegania procederom bezpodstawnych przebiegowań i bezprawnych zwrotów.

oraz wytyczne Ministerstwa Finansów:

- do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 r., Warszawa, styczeń 2022 r.;
- do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie obsługi zeznań podatkowych dla podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 r., Warszawa, grudzień 2022 r.;
- do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług, Warszawa, sierpień 2021 r.;
- do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług, Warszawa, luty 2022 rok;
- do czynności sprawdzających, Warszawa, wrzesień 2021 r.

W zakresie weryfikacji nadpłat w podatku PIT z zeznań podatkowych poprawnych w zakresie formalnym i rachunkowym nie obowiązywały w kontrolowanym okresie żadne dokumenty prawa wewnętrznego. Zgodnie z wyjaśnieniem NUS z 21.07.2023 r.

Weryfikacja nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych odbywa się w toku prowadzonych czynności sprawdzających. Czynności sprawdzające w zakresie potwierdzania źródła dochodów oraz prawidłowego wykazania ulg i odliczeń w zeznaniach rocznych prowadzone są jeśli kwota nadpłaty w podatku dochodowym przekracza 40 000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 16/38-42)

Ponadto w Urzędzie nie obowiązywały dokumenty prawa wewnętrznego dotyczące rejestrowania/wycofania znacznika STOP AZ. Dla realizacji procesu w zakresie prawidłowości wykorzystania znacznika STOP AZ przyjęto wytyczne Departamentu Poboru Podatków zawarte w piśmie nr DPP2.0723.68.2021 z dnia 18 marca 2021 r. dotyczące wdrożenia nowej

funkcjonalności oraz Instrukcję użytkowania dla rejestracji/wycofania znacznika STOP AZ.

Procedury stosowane w tym zakresie zostały opisane w piśmie NUS z 7.07.2023 r.:

Odpowiedzialne za rejestrację/wycofanie znacznika STOP AZ są komórki organizacyjne w urzędzie tj. SKA-1, SKA-2, SKP, SKI, SEW, SEE, SER, SPV.

Za badanie okoliczności skutkujących zasadnością rejestracji/wycofania znacznika STOP AZ odpowiadają wszyscy pracownicy ww. komórek organizacyjnych w zakresie realizowanych zadań. Ponadto pracownicy dokonujący rejestracji znacznika STOP AZ są zobowiązani do weryfikacji aktualności znacznika, a w przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na nieaktualność przesłanek stanowiących podstawę do rejestracji znacznika STOP AZ – do jego wycofania.

Rejestracja znacznika STOP AZ następuje w związku z identyfikacją okoliczności mogących świadczyć o wystąpieniu ryzyka nieprawidłowości w dokonanych przez podatnika rozliczeniach oraz potencjalnym ryzykownym zachowaniu podatnika.

Wśród okoliczności/ryzyk uzasadniających rejestrację znacznika wymienia się, min.:

- wyniki analiz wskazujące na wystąpienie ryzyka znacznych nieprawidłowości w zakresie dokonywanych rozliczeń przez podatnika,
- zidentyfikowanie w toku kontroli podatkowej nieprawidłowości wskazujących na konieczność podjęcia kontroli za kolejne okresy rozliczeniowe,
- zakwalifikowanie podmiotu do grupy wysokiego ryzyka oceny ryzyka rejestracji podmiotu jako podatnika VAT lub VAT-UE,
- wyniki przeprowadzonych czynności sprawdzających w zakresie poprzednich rozliczeń podatnika (np. znaczna wartość uszczuplenia wynikająca z błędów umyślnych),
- informacje na temat podatnika mogące świadczyć o potencjalnie ryzykownym zachowaniu podmiotu,
- informacje sygnałne, podmiot w zainteresowaniu innych organów,
- podejrzenie udziału w karuzeli podatkowej,
- podmiot należy do grupy podmiotów uporczywie nieregulujących zobowiązań podatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 8/17-24)

2. Skargi i wnioski

Z przekazanej przez Urząd informacji wynika, że w okresie od 2022 r. do dnia kontroli nie wpłynęły skargi dotyczące pracy Urzędu w kontrolowanym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 10/27)

II. Ustalenia szczegółowe

1. Działania Urzędu w stosunku do zasadności i terminowości zwrotów w powiązaniu z prawidłowym wykorzystaniem znacznika STOP AZ.

W toku kontroli przedłożono wyciąg z raportu z Poltax2BPlus: WB.R.4.115. Wykaz podmiotów ze znacznikiem STOP AZ dotyczący zarejestrowanych znaczników w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. łączna liczba pozycji 135.

Na tej podstawie wytypowano podmioty do kontroli, przyjmując co piątą pozycję wydruku. łącznie 20% podmiotów, którym nadano znacznik STOP AZ w kontrolowanym okresie.

(dowód: akta kontroli str. 19/47-54)

Tabela nr 1 – Zestawienie podmiotów wytypowanych do kontroli

Lp.	Pozycja wydruku	Data rejestracji	Data wycofania	Źródło	Uwagi US z raportu WB.R.4.115
1.	5	17.01.2022	brak	SKI	Wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego

					podmiotu przy rejestracji do VAT.
2.	10	31.01.2022	brak	SKI	Podmiot o wysokim poziomie ryzyka. Cechy samodzielnie podnoszące poziom ryzyka: Wystawiono tytuły wykonawcze na niezapłacone od co najmniej 3 m-cy zaległości celne i podatkowe przekraczające 100 tys. Pozostałe cechy sygnałowe: Podmiot zgłosił co najmniej 2 rachunki gospodarcze. Podmiot nie wskazał numeru telefonu oraz adresu mail.
3.	15	6.05.2022	brak	SKI	Co najmniej dwa PKD podmiotu należą do słownika PKD WYSOKIEGO RYZYKA.
4.	20	13.05.2022	brak	SKI	Adres [REDAKCE]
5.	25	5.12.2022	brak	SKI	Wysokie ryzyko.
6.	30	5.12.2022	brak	SKI	Podwyższone ryzyko.
7.	35	19.07.2022	brak	SKI	Podmiot o podwyższonym ryzyku przy rejestracji do podatku VAT.
8.	40	29.07.2022	brak	SKI	Analiza z dnia 25-05-2022.
9.	45	20.07.2022	brak	SKI	Wysokie ryzyko.
10.	50	11.08.2022	brak	SKI	Wysokie ryzyko - ocena rejestracyjna.
11.	55	20.07.2022	brak	SKI	Podmiot o wysokim ryzyku.
12.	60	9.08.2022	brak	SKI	Analiza ryzyka przy rejestracji VAT.
13.	65	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
14.	70	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
15.	75	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
16.	80	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
17.	85	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
18.	90	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
19.	95	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
20.	100	27.01.2022	brak	SER	Osoba ubezwłasnowolniona.
21.	105	27.04.2022	brak	SER	Konieczność przekazania zwrotu nadpłaty PIT za 2021 na adres wskazany przez opiekuna prawnego [REDAKCE]
22.	110	21.04.2022	brak	SKI	Wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT.

23.	115	29.03.2022	brak	SKI	Wznowienie od 01.03.2019/KRS 16.03.2022.
24.	120	18.07.2022	brak	SKI	Wysoka ocena ryzyka.
25.	125	22.11.2022	brak	SER	Zaświadczenie [REDAKTED] w/s ustanowienia opiekuna prawnego dla ubezwłasnowolnionego [REDAKTED] [REDAKTED] inf 22.11.2022.
26.	130	12.12.2022	brak	SKI	Siedziba w wynajmowanym mieszkaniu. Wspólnicy wyłącznie obywatele Ukrainy.
27.	135	22.11.2022	brak	SER	Zaświadczenie w/s ustanowienia opiekunem prawnym Pani [REDAKTED]

Na podstawie analizy przedłożonego do kontroli materiału źródłowego ustalono, iż w SKI rejestrację znacznika poprzedzało sporządzenie adnotacji służbowej w sprawie znacznika STOP AZ wraz z uzasadnieniem. Natomiast w SER, zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika z 18.07.2023 r.:

(...) w przypadku ustawienia na CKK znacznika przez komórkę SER, każdorazowo przed dokonaniem zwrotu prowadzona jest analiza pod kątem prawidłowości przekazania zwrotu (właściwe konto, adres). W toku tej analizy w komórce SER nie są tworzone dodatkowe dokumenty opisujące jej przebieg i ustalenia.

(dowód: akta kontroli str. 19/389-392)

W przypadku 15 podmiotów oznaczonych znacznikiem STOP AZ na 27 kontrolowanych wystąpiły nadpłaty/zwroty podatków.

ad 1 [REDAKTED]

STOP AZ data rejestracji 17.01.2022 r.– adnotacja służbowa komórki SKI nr sprawy 2427-SKI.4001.36.2022.1. Powód ustawienia znacznika STOP AZ: wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu. Uzasadnienie: Wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT. Cechy samodzielnie podnoszące poziom ryzyka: ocena analizy VAT/VIES, [REDAKTED] cechy sygnałowe mające wpływ na wysokość ryzyka: wpisany do bazy BPS. Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 31.12.2023 r., bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwaga

W uzasadnieniu adnotacji służbowej w sprawie znacznika STOP AZ błędnie wskazano powód rejestracji – wpis do bazy BPS, ponieważ podmiot nie został do niej wpisany. Wyjaśnienia p.o. Kierownika SKI z 19.07.2023 r., iż

wpis do BPS jest błędem ponieważ nie ma wpływu na znacznik STOP AZ. Pozostałe przesłanki uzasadniają wysokość oceny ryzyka.

nie zmieniają ustaleń Zespołu Kontrolerów.

(dowód: akta kontroli str. 19/55-66, 19/395-401)

ad 3 [REDACTED]

STOP AZ data rejestracji 6.05.2022 r.– adnotacja służbowa komórki SKI nr sprawy 2427-SKI.4001.587.2022.3. Powód ustawienia znacznika STOP AZ: wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT. Uzasadnienie: Podwyższona ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT. Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 31.12.2023 r., bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwagi:

1. Brak bieżącego monitoringu zasadności utrzymania znacznika STOP AZ. W tym przypadku organ podatkowy 12.06.2023 r. uznał zwrot z VAT za zasadny, na dzień kontroli poziom ryzyka podatnika jest akceptowalny. Pomimo wystąpienia tych okoliczności organ podatkowy nie dokonał analizy zasadności dalszego utrzymywania znacznika. Wyjaśnienia Kierownika SKA-2 z 19.07.2023 r., iż

(...) utrzymywanie znacznika STOP AZ powinno być aktualizowane cyklicznie przez komórki, które znacznik zarejestrowały. Pozytywna weryfikacja zasadności zwrotu VAT podatnik, wobec którego znacznik zarejestrowano – może stanowić okoliczność do podjęcia analizy zasadności, co do dalszego utrzymania znacznika STOP AZ.

potwierdzają ustalenia Zespołów Kontrolerów. Zgodnie z pismem MF DPP z 18.05.2021 r. znak DPP.2.0723.68.2021 naczelnik urzędu winien opracować wytyczne do rejestracji/wycofywania znacznika STOP AZ (w tym ocenę przesłanek aktualności znacznika).

2. Brak badania (weryfikacji) zasadności nadpłaty w kwocie 2778,00 zł wynikającej z zeznania podatkowego PIT-37 za rok 2022 złożonego przez podmiot ze znacznikiem STOP AZ. Wyjaśnienia Kierownika SER z 18.07.2023 r., iż:

Zwrot PIT-37/2022 z terminem na 12.06.2023 r. zrealizowano 12.06.2023 r. Brak analizy pod kątem STOP AZ z uwagi na niewystarczający czas na jej przeprowadzenie (zwrot manualny tego samego dnia co ustawowy termin).

potwierdzają ustalenia Zespołu Kontrolerów. Zgodnie z pismem MF DPP z 18.05.2021 r. znak DPP.2.0723.68.2021 skutkiem rejestracji znacznika STOP AZ jest nie tylko wykluczenie zwrotu/nadpłaty z automatycznej obsługi ale również konieczność weryfikacji (analizy) zwrotu/nadpłaty.

(dowód: akta kontroli str. 19/80-119, 19/389-392, 19/393-394, 19/395-401)

ad 4 [REDACTED]

STOP AZ data rejestracji 13.05.2022 r.– adnotacja służbowa komórki SKI nr sprawy 2427-SKI.4001.634.2022.3. Powód ustawienia znacznika STOP AZ: wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT. Uzasadnienie: Siedziba Spółki znajduje się w Rybniku,

ul. [REDACTED] (adres byłej kopalni [REDACTED]). Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 31.12.2023 r., bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwaga:

Nie zakończono weryfikacji okoliczności uzasadniającej rejestrację znacznika STOP AZ. Z oceny ryzyka rejestracyjnego sporządzonej 13.05.2022 r. wynika, iż podmiot ma akceptowalny poziom ryzyka. Pomimo tego przy rejestracji znacznika STOP AZ jako powód jego wystawienia wskazano wysoką ocenę ryzyka rejestracyjnego, z uwagi na adres siedziby Spółki (teren po byłej [REDAKTOWANE]). Jednak do dnia kontroli nie ustalono stanu faktycznego w zakresie siedziby Spółki. 28.04.2022 r. dokonano oględzin miejsca siedziby spółki, w trakcie których nie ustalono siedziby, następnie 13.05.2022 r. wpłynęła dokumentacja zdjęciowa pomieszczeń spółki. Nie dokonano reasumpcji zebranego materiału w tej sprawie. Wyjaśnienia p.o. Kierownika SKI z 19.07.2023 r., iż:

Pod w/w adresem, który jest adresem po byłej [REDAKTOWANE] znajduje się kilka różnych przedsiębiorstw.

nie zmieniają ustaleń Zespołu Kontrolerów.

(dowód: akta kontroli str. 19/120-145, 19/395-401)

ad 7 [REDAKTOWANE]

STOP AZ data rejestracji 19.07.2022 r.– adnotacja służbowa pracownika komórki SKI nr sprawy 2427-SKI.4002.750.2022. Powód ustawienia znacznika STOP AZ: w wyniku oceny ryzyka rejestracyjnego podmiotu wyszło – podmiot o podwyższonym ryzyku. Uzasadnienie: Podmiot

o podwyższonym ryzyku. Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 31.12.2023 r.,

bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwaga:

Brak weryfikacji nadpłaty w kwocie 23 375,00 zł z tytułu PIT-36/2022 podatnika ze znacznikiem STOP AZ. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika SER z 18.07.2023 r.

Zwrot zrealizowano z korekty zeznania, dokument nie został oznaczony flagą BD w związku dokonano zwrotu bez przekazywania informacji do Komórki SKA 1, pomimo istniejącego znacznika STOP AZ.

Niniejsze wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń Zespołu Kontrolerów. Jak już wcześniej wskazano zgodnie z pismem MF DPP z 18.05.2021 r. znak DPP.2.0723.68.2021 skutkiem rejestracji znacznika STOP AZ jest konieczność weryfikacji (analizy) zwrotu/nadpłaty.

(dowód: akta kontroli str. 19/177-189, 19/389-392, 19/395-401)

ad 8 [REDAKTOWANE]

STOP AZ data rejestracji 29.07.2022 r.– adnotacja służbowa komórki SKI nr sprawy 2427-SKI.4002.515.2022. Powód ustawienia znacznika STOP AZ: podmiot o podwyższonym ryzyku. Uzasadnienie: Podwyższona ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu przy rejestracji do VAT-UE. Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 30.06.2023 r., bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwaga:

Brak weryfikacji aktualności znacznika STOP AZ w terminie ustalonym przy jego rejestracji. Wyjaśnienia p.o. Kierownika SKI z 19.07.2023 r., iż:

| Komórka SKI nie prowadziła ponownej analizy zasadności znacznika STOP AZ.
potwierdzają ustalenia Zespołu Kontrolerów.

(dowód: akta kontroli str. 19/190-208, 19/395-401, 19/402)

ad 21 [REDACTED]

Znacznik STOP AZ ustanowiony przez komórkę SER 27.04.2022 r., powód: inne, uwagi: konieczność przekazania zwrotu nadpłaty PIT za 2021 na adres wskazany przez opiekuna prawnego M.G.

Uwaga:

Zwłoka na dzień rozpoczęcia kontroli w aktualizacji opisu znacznika STOP AZ w polu „uwagi” (Poltax2BPlus). Wyjaśnienia Kierownika SER z dnia 18.07.2023 r.

| Znacznik wprowadzono 27.04.2022 r., a więc w trakcie trwania akcji zeznań za 2021 r., w związku z tym pracownik wprowadzający go za bardzo zawęził powód ustawienia STOP AZ. 18.07.2023 r. opis znacznika zaktualizowano.

potwierdzają ustalenia Zespołu Kontrolerów.

(dowód: akta kontroli str. 19/309-323, 19/389-392, 19/403-410)

ad 24 [REDACTED]

STOP AZ data rejestracji 18.07.2022 r.– adnotacja służbowa komórki SKI nr sprawy: 2427-SKI.4002.739.2022. Powód ustawienia znacznika AZ: wysoka ocena ryzyka rejestracyjnego podmiotu. Planowany termin weryfikacji aktualności znacznika – 31.12.2023 r., bądź w przypadku wystąpienia nowych okoliczności.

Uwaga:

Brak należytej staranności przy sporządzaniu arkusza informacyjnego – ocena ryzyka Rejestracja VAT-UE. W arkuszu informacyjnym zaznaczono, iż adres podmiotu nie istnieje podczas gdy zgodnie z KRS Spółka od 24.03.2022 r. ma zgłoszoną siedzibę w [REDACTED] ul. (...). Wyjaśnienia p.o. Kierownika SKI z 20.07.2023 r., iż:

| Błąd nastąpił w momencie wprowadzania arkusza oceny ryzyka, gdzie pomyłkowo zaznaczono, iż podmiot nie istnieje. Powinien być zaznaczony punkt: nazwa budzi wątpliwości. Pomyłka przy wprowadzaniu do bazy VIES.

potwierdzają ustalenia Zespołu Kontrolerów.

(dowód: akta kontroli str. 19/350-359, 19/395-401)

Brak uwag do pozostałych pozycji z tabeli nr 1.

2. Kontrola funkcjonalna

W kontrolowanym okresie obowiązywała procedura sprawowania kontroli funkcjonalnej określona w zarządzeniu Nr 3/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie organizacji systemu kontroli sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach i podległych urzędach.

Kontrolowane sprawy były przedmiotem bieżących kontroli funkcjonalnych:

1. SKA-2 w obszarze: *Terminowość sporządzania analiz zasadności zwrotów VAT,*
 2. SER w obszarze: *Terminowość załatwiania spraw,*
- w których nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Szczegółowy opis sprawowanej w Urzędzie kontroli funkcjonalnej stanowi akta kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 21/483-485)

Uwagi:

W okresie styczeń – luty 2022 r. nie zostały sporządzone Procedury sprawowania kontroli funkcjonalnej w Pionie ZN1, który w tym czasie sprawował nadzór m.in. nad komórką SER oraz komórkach SKA-1, SKA-2, co stanowi naruszenie § 6 ust. 1 pkt 2 wyżej cytowanego zarządzenia Nr 3/2019 DIAS. Ponadto sporządzone procedury przez Kierownika SKA-2 obowiązujące za okres od marca 2022 r. do maja 2023 r. nie zostały zatwierdzone przez bezpośredniego przełożonego a zatem nie wypełniono dyspozycji wynikającej z § 6 ust. 3 cytowanego zarządzenia.

Niniejszych ustaleń nie zmieniają wyjaśnienia NUS z 24.07.2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 17/43-44, 19/429-457)

3. Analiza ryzyka wystąpienia korupcji

Do kontroli przedstawiono Rejestr ryzyka wystąpienia korupcji w Urzędzie Skarbowym w Rybniku jako Załącznik nr 5 do Instrukcji określającej metodykę identyfikowania i diagnozowania zadań w najwyższym stopniu zagrożonych ryzykiem wystąpienia korupcji oraz prowadzenia rejestru ryzyka wystąpienia korupcji w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach i podległych urzędach (Zarządzenie Nr 23/2018 DIAS z dnia 14.02.2018 r.). Ryzyka korupcyjne dla kontrolowanych zadań diagnozowano w komórkach:

- SKA-2: Zadanie: *Badanie zasadności zwrotu podatków.* Reakcja na ryzyko: 1) *Optymalny dobór kadr,* 2) *Pisemne dokumentowanie prowadzonych czynności,* 3) *Pisemna akceptacja przełożonego,* 4) *Weryfikacja merytoryczna, zatwierdzanie lub podpisywanie dokumentacji przez osobę nadzorującą.* Poziom ryzyka: 3. Zarządzający ryzykiem: Kierownik SKA-2.
- SER: Zadanie: *Dokonywanie rozliczeń z tytułu wpłat, nadpłat, zaległości oraz zwrotów podatków i ceł oraz wydawanie postanowień w tym zakresie.* Reakcja na ryzyko: 1) *Zasada wielu oczu,* 2) *Wewnętrzne akty normatywne – zarządzenia, procedury, instrukcje,* 3) *Weryfikacja merytoryczna, zatwierdzanie i podpisywanie dokumentacji przez przełożonego oraz kierownika pionu,* 4) *Dwustopniowa akceptacja przelewów w systemie Poltax2BPlus,* 5) *Zakres czynności i uprawnień,* 6) *Promowanie postaw etycznych,* 7) *Kontrola funkcjonalna.*

W kontrolowanym okresie Zarządzający Ryzykiem dokonywali dwa razy w roku, przeglądu rejestru ryzyka.

(dowód: akta kontroli str. 19/411-428)

Ponadto NUS dokonał analizy ryzyk w II półroczu 2022 r. na podstawie polecenia Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zawartego w punkcie 4.3 Zasad zarządzania ryzykiem nieprawidłowości w Krajowej Administracji Skarbowej, stanowiących załącznik do

zarządzenia Nr 55 Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 15 listopada 2021 r. w sprawie zasad zarządzania ryzykiem nieprawidłowości w Krajowej Administracji Skarbowej. Analiza zawiera dane wynikające między innymi z identyfikacji, analizy, oceny, szacowania oraz monitoringu ryzyka. Po udokumentowaniu ryzyk w Tabeli stanowiącej Załącznik do Zasad, przekazano je do wiadomości Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Katowicach. W procesie tym nie zdiagnozowano ryzyk, których wartość została oceniona na poziomie bardzo dużym (powyżej 15 pkt). Prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości w pięciopunktowej skali oceniono jako bardzo małe i małe. Brak uwag w tym zakresie.

III. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień

Biorąc pod uwagę zgromadzone w toku kontroli dowody, uwzględniając wszystkie okoliczności ujawnione w trakcie kontroli oraz dokonując oceny ustalonego stanu faktycznego działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zasadności i terminowości zwrotów w powiązaniu z prawidłowym wykorzystaniem znacznika STOP AZ oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia poczynione w trakcie kontroli 27 spraw.

Stwierdzone nieprawidłowości/uchybienia:

- 1) Brak weryfikacji nadpłaty wynikającej z zeznania podatkowego złożonego przez podmiot ze znacznikiem STOP AZ (dwa przypadki: poz. 3 i 7 tabeli nr 1).

Zgodnie z Zarządzeniem nr 63/2021 DIAS w Katowicach z 12 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli instytucjonalnej w urzędach podległych Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach przez nieprawidłowość rozumie się działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest (...) niecelowe lub nierzetelne

a w przypadku kontroli wykonania zadań - nieskuteczne (...). (§ 2 pkt 10).

W wyżej wymienionych sprawach organ podatkowy oznaczył podmiot znacznikiem STOP AZ a następnie nie dokonał weryfikacji zasadności nadpłaty wynikającej z zeznania podatkowego złożonego przez ten podmiot przed dokonaniem jej zwrotu. A zatem było to działanie niecelowe, nierzetelne i nieskuteczne.

- 2) Brak sporządzenia procedur sprawowania kontroli funkcjonalnej za okres styczeń-luty 2022 r. w Pionie ZN1 oraz komórkach: SKA-1 i SKA-2.
- 3) Brak zatwierdzenia procedur sprawowania kontroli funkcjonalnej sporządzonych przez Kierownika SKA-2 przez bezpośredniego przełożonego.
- 4) Brak należytej staranności przy sporządzaniu adnotacji służbowej w sprawie znacznika STOP AZ (poz. 1 tabeli nr 1).
- 5) Brak bieżącego monitoringu zasadności utrzymywania znacznika STOP AZ (poz. 3 tabeli nr 1).

- 6) Pobieżna weryfikacja okoliczności uzasadniających rejestrację znacznika STOP AZ (poz. 4 tabeli nr 1).
- 7) Brak weryfikacji aktualności znacznika STOP AZ w terminie ustalonym przy jego rejestracji (poz. 8 tabeli nr 1).
- 8) Nieaktualny opis znacznika STOP AZ w polu „uwagi” (poz. 21 tabeli nr 1).
- 9) Brak należytej staranności przy sporządzeniu arkusza informacyjnego – ocena ryzyka Rejestracja VAT-UE (poz. 24 tabeli nr 1).

Ponadto zauważa się, iż w kontrolowanym okresie nie obowiązywały w Urzędzie procedury dotyczące weryfikacji zeznań/deklaracji złożonych przez podmioty oznaczone znacznikiem STOP AZ. W toku niniejszej kontroli wprowadzono rozwiązania, o których mowa w piśmie NUS z 21.07.2023 r.:

PIT

(...) zostały wprowadzone następujące rozwiązania badania nadpłaty podatnika z zarejestrowanym STOP AZ. Po zakończonej akcji zeznań za 2022 rok przekazany został z Działu Rachunkowości Podatkowej z systemu Poltax2BPlus Raport WB.R.4.115 – Wykaz podmiotów ze znacznikiem STOP AZ. Z przekazanego raportu wynika, że z 241 podmiotów ze znacznikiem STOP AZ dla:

- 26 podmiotów wystąpiła nadpłata z zeznania w kwocie do 1000,00 zł
- 20 podmiotów wystąpiła nadpłata z zeznania w kwocie od 1000,00 zł do 5000,00 zł
- 10 podmiotów wystąpiła nadpłata z zeznania w kwocie powyżej 5000,00 zł
- 185 podmiotów nadpłata nie wystąpiła.

Na podstawie otrzymanego Raportu wytypowane zostają podmioty, które wykazały nadpłaty do objęcia czynnościami analitycznymi lub sprawdzającymi.

VAT

(...) zostały wprowadzone rozwiązania mające na celu eliminację ryzyka, związanego z realizacją zwrotów VAT objętych badaniem AUTO_ZWROT, zweryfikowanych na poziomie III jako APN z uwagi na zarejestrowanie znacznika STOP AZ. Do komórki SKA-2 cyklicznie są i będą przekazywane raporty, zawierające wykaz deklaracji ze zwrotem VAT (APN) i zarazem dot. podmiotów z zarejestrowanym znacznikiem STOP AZ. Dla takich zwrotów bez zbędnej zwłoki przeprowadzamy i będziemy sporządzać merytoryczną weryfikację zasadności zwrotu, a jej wynik zostanie przekazany do komórki SER.

SER

(...) w dniu 10.07.2023 r. zostało przeprowadzone spotkanie z pracownikami komórki SER, na którym zobowiązano pracowników do każdorazowego informowania mailowo wyznaczonych pracowników SKA-1 i SKA-2 o wystąpieniu zwrotu/nadpłaty, u którego figuruje STOP AZ (bez względu na to która komórka go naniósł oraz ile pozostało czasu na realizację zwrotu). (...) W celu usprawnienia oraz szybszego uzyskania informacji dot. istnienia nadpłaty/zwrotu podatku u podatnika ze znacznikiem STOP AZ zgłosiliśmy postulat do pomocy informatycznej celem utworzenia raportu listy zwrotów oczekujących dla podatników ze znacznikiem STOP AZ (ZGL [REDAKTOWANE]) – zgłoszenie zostało przekazane do wykonawcy [REDAKTOWANE]

Wszystkie ujawnione w toku czynności kontrolnych uchybienia i nieprawidłowości były omawiane z osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad pracą komórki.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą osoby nadzorujące realizację zadań w kontrolowanym obszarze, wymienione na stronie 3-4 niniejszego dokumentu.

IV. Wnioski i zalecenia pokontrolne

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie wystąpienia pokontrolnego, doręczonym 8.09.2023 r., do którego Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rybniku nie wniósł zastrzeżeń.

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy o kontroli w administracji rządowej, w celu poprawy działania w zakresie zasadności i terminowości zwrotów w powiązaniu z prawidłowym wykorzystaniem znacznika STOP AZ, polecam:

1. Weryfikować zasadność nadpłaty wynikającej z zeznania podatkowego złożonego przez podmiot ze znacznikiem STOP AZ;
2. Stosować przepisy wynikające z zarządzenia Nr 3/2019 DIAS z 18 stycznia 2019 r. w sprawie organizacji systemu kontroli sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach i podległych urzędach (ze. zm.);
3. Prawidłowo i z należytą starannością sporządzać adnotacje służbowe w sprawie znacznika STOP AZ, które winna poprzedzać rzetelna weryfikacja okoliczności uzasadniających ich rejestrację;
4. Na bieżąco dokonywać weryfikacji aktualności i zasadności utrzymywania znacznika STOP AZ;
5. Niezwłocznie aktualizować/korygować opis znacznika STOP AZ w polu „uwagi”;
6. Wnikliwie sporządzać arkusze informacyjne – ocena ryzyka Rejestracja VAT-UE.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy, proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Ponadto proszę o przestanie w terminie 9 miesięcy od daty otrzymania Wystąpienia pokontrolnego informacji o efektach wdrożonych zaleceń pokontrolnych.

Podstawa prawna

Art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Z wyrazami szacunku

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
mł. insp. Mariusz Cupiał
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Korespondencję otrzymują

1. Adresat – elektronicznie
2. aa

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Ogólną klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdują Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej [Izby Administracji Skarbowej w Katowicach](#) w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w siedzibach organu na tablicach informacyjnych

